

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Bedyńska-Abramczyk

Protokolant: stażysta Adam Chmielewski

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2023 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku P.T..

z udziałem (...) spółka akcyjna z siedzibą w W.

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym (wybory parlamentarne zarządzone na dzień 15 października 2023 r.)

postanawia:

1. wniosek oddalić;
2. zasądzić od wnioskodawcy P.T. na rzecz uczestnika (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. kwotę 737 zł (siedemset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 12 października 2023 roku P.T. Pełnomocnik Komitetu wyborczego (...), sprecyzowanym ostatecznie na rozprawie w dniu 13 października 2023 r. , wskazując jako uczestnika (...) S.A. z siedzibą w W., wystąpił o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 par. 1 kodeksu wyborczego domagając się:

1. nakazania uczestnikowi postępowania (...) S.A. w W. publikacji przeprosin dla P.T. za posłużenie się sformułowaniem „ (...)” oraz sugerowanie nieprawdziwych, nieudowodnionych oraz niezweryfikowanych zarzutów dot. rzekomych fałszerstw w materiale dostępnym pod adresem [https://www. \(...\)](https://www. (...)) poprzez publikację przeprosin na stronie głównej portalu [www. \(...\)pl](http://www. (...)pl), w czołowej części portalu (treści publikowane w sekcji głównej pod headerem portalu, tj. przed sekcją „Panel Ekspertów”, „Wydarzenia” i dalsze), w dzień powszedni wybrany przez wydawcę, jednak nie później niż w terminie 3 dni od wydania orzeczenia, poprzez publikację przy wykorzystaniu tego samego zdjęcia z wizerunkiem Wnioskodawcy, dostępnego pod adresem [https://www. \(...\)](https://www. (...))
2. nakazanie uczestnikowi postępowania (...) S.A. w W. publikacji w ramach ww. przeprosin następującego fragmentu orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2023 r. wydanego w sprawie I NSW 24/23, w rozpoznaniu skargi osoby upoważnionej z ramienia Komitetu Wyborczego (...), w którym Sąd Najwyższy zaprzeczył tezom dotyczącym rzekomym fałszerstwom oraz nieprawidłowości podpisów po dokonaniu ich osobistych oględzin, co świadczy o nieprawidłowości działań Komisji Wyborczych oraz wątpliwości zarzutów: „Sąd Najwyższy dostrzegł inne niż wskazane w skardze nieprawidłowości, których nie mógł jednak rozstrzygając uwzględnić ze względu na związanie treścią skargi. Zwrócił bowiem uwagę na braki Uchwały PKW Nr [...] z dnia 12 września 2023 r. oraz Uchwały OKW z dnia 7 września 2023 r. W obydwu uchwałach nie przedstawiono liczbowo sumy całkowitej złożonych przez Komitet podpisów poparcia listy kandydatów Komitetu w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu RP. Z obydwu Uchwał wynika jedynie, że Komitet złożył podpisy poparcia w liczbie mniejszej niż wymagana ustawowo liczba 5000 podpisów. Na podstawie obydwu Uchwał można ustalić jedynie liczbę podpisów, które zostały

zweryfikowane za pomocą systemu CRW (581 kart, łącznie 4753 podpisy). PKW do odpowiedzi na skargę załączyła wykaz podpisów poparcia złożonych przez Komitet Wyborczy (...) w związku ze zgłoszeniem listy kandydatów na posłów w okręgu wyborczym nr [...]. Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 września 2023 r. przeprowadził dowód z oględzin kart z przedmiotowymi podpisami. (...) Sąd Najwyższy podaje w wątpliwość ich nieuwzględnienie.”

3. nakazanie uczestnikowi postępowania (...) S.A. w W. sprostowania informacji w materialnie dostępnym pod adresem [https://www \(...\)](https://www (...)) poprzez:
  - a. usunięcie nieprawdziwego stwierdzenia, jakoby „*Rejestracji odmówiło osiem okręgowych komisji, których uchwały sugerują fałszerstwa.*” - gdyż nie istnieje 8 uchwał, które sugerują fałszerstwa
  - b. usunięcie nieprawdziwego stwierdzenia, jakoby „*Jeden z doświadczonych urzędników mówi nam wprost: —,Takiego skandalu przy rejestracji list wyborczych jeszcze nie widzieliśmy*” — gdyż wypowiedź taka w ogóle nie padła, a autor nie podaje jej źródła.
  - c. usunięcie nieprawdziwego stwierdzenia, jakoby „*(...)*.” — gdyż nie sposób dowieść prawdziwości takiego stwierdzenia i jest ono oczywiście szkalujące.
  - d. usunięcie nieprawdziwego stwierdzenia, jakoby „*Nasi rozmówcy w strukturach wyborczych temu zaprzeczają*” — wówczas, gdy prawdą jest, że uchwały były zaskarżane, w większości przypadków dotyczyło to właśnie weryfikacji w Centralnym Rejestrze Wyborców, zaś rzekomi rozmówcy po prostu nie istnieją i nie było nawet sugestii fałszerstw we wszystkich wspomnianych artykule okręgach, a publikacja takiej treści jest oczywiście nieprawdziwa i nierzetelna;
4. zasądzenie od uczestnika postępowania (...) S.A. w W. na rzecz P.T. zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego /wniosek – k. 2-8/.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wnioskodawca wskazał, że w trakcie trwającej kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu opublikowany został artykuł „ (...)” na łamach portalu (...) dostępnym pod adresem [https://www \(...\)](https://www (...)). Wnioskodawca zaznaczał, że informacje zawarte we wskazanym materiale są nieprawdziwe, sugestywne, przerysowane, nierzetelne i mają na celu zdyskredytowanie wnioskodawcy oraz tworzonej przez niego partii w opinii wyborców. Zdaniem wnioskodawcy użyte przez autora tekstu określenie jego osoby jako „ (...)” jest bezpodstawną i karygodną dyskredytacją oraz ma wydźwięk jednoznacznie pejoratywny, uwłaczający godności i dobremu imieniu. W dalszej kolejności zaznaczał, że

wspomniane w materiale informacje dotyczące fałszerstwa podpisów były nieprawdziwe i sugestywne. Jego zdaniem zarzuty takie nie zostały udowodnione, ponadto to Komitet napotkał na ogromną skalę naruszeń ze strony Okręgowych Komisji Wyborczych. Wnioskodawca wskazał na fragment uzasadnienia Sądu Najwyższego, który jego zdaniem, potwierdza, iż SN miał duże wątpliwości co do „nieprawidłowości” w zakresie zebranych przez komitet podpisów. Dodatkowo we wniosku zaznaczono, że nie istnieje w ogóle 8 uchwał okręgowych komisji wyborczych odmawiających rejestracji i sugerujących „fałszerstwa”. Wnioskodawca podkreślił również, iż w doktrynie utrwalony jest pogląd, iż treść art. 111 kodeksu wyborczego powinna być szeroko interpretowana w zakresie podmiotów objętych postępowaniem w trybie wyborczym. W szczególności dotyczy to pojęcia agitacji wyborczej i materiałów wyborczych, które nie muszą pochodzić od innych komitetów wyborczych lub być przez nie sygnowane, nadrzędna jest bowiem zasada ochrony rzetelności procesu wyborczego poprzez umożliwienie wyborcom podjęcia odpowiedniej i świadomej decyzji na podstawie prawdziwych informacji */wniosek – k. 2-8/*.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie wniosku w całości jako bezpodstawnego i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych

W uzasadnieniu uczestnik podniósł, że wniosek w niniejszej sprawie został nieprawidłowo wniesiony w trybie wyborczym, bowiem materiał prasowy objęty niniejszym postępowaniem jest wyłącznie materiałem dziennikarskim i nie można go zakwalifikować jako materiału wyborczego w rozumieniu art. 109 kodeksu wyborczego. W przekonaniu (...) S.A. w W. sporny artykuł nie stanowi także jakiegokolwiek formy agitacji wyborczej, a jest jedynie jedną z kilku publikacji o charakterze informacyjnym, które dziennik poświęcił tematyce mniejszych komitetów wyborczych, niewystawiających list w całym kraju */odpowiedź na wniosek – k.32-33/*.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

P.T. jest pełnomocnikiem Komitetu Wyborczego (...) (skrót PL!SP). Wskazana partia została wpisana do ewidencji w dniu 31 stycznia 2022 r. */wyciąg z ewidencji partii politycznych- k.15/*.

(...) S.A. w W. jest właścicielem i wydawcą tytułu prasowego „(...)” oraz portalu pod adresem internetowym [www\(...\).pl](http://www(...).pl) (bezsporne).

W dniu 12 września 2023 r. na łamach portalu (...) opublikowany został artykuł pt. „ (...)” autorstwa W.F. Materiał był dostępny pod adresem [https://www. \(...\).html](https://www. (...).html). Artykuł miał charakter publiczny i darmowy. W dniu 13 września 2023 r. został zaktualizowany, a dostęp do pełnej wersji był płatny /wydruk z portalu (...) – k.10-14/.

Artykuł został przedrukowany i opublikowany w innych serwisach, w tym pod następującymi adresami:

- 1) [https://www. \(...\).html](https://www. (...).html)
- 2) [https://www. \(...\).html](https://www. (...).html)
- 3) [https:// \(...\)](https:// (...).html)

Treść artykułu z Rzeczypospolitej jest dostępna bezpłatnie w serwisie Microsoft:

[https://www. \(...\)](https://www. (...).html)

Sporny artykuł dotyczył składania przez okręgowe komisję wyborcze zawiadomień do Prokuratury w sprawie (...) związanych z fałszowaniem podpisów. W tekście wskazano, że zgodnie z oświadczeniem M.M. – zastępcy przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w K. „komisja zweryfikowała przez telefoniczne oświadczenia znanych sobie osób, że nie udzielały one poparcia, mimo że użyto ich danych na listach”. Zaznaczono, że nie jest to jedyna komisja, w której stwierdzono nieprawidłowości na listach (...). Autor tekstu powoływał się na wypowiedź jednego z doświadczonych urzędników, jakoby „*Takiego skandalu przy rejestracji list wyborczych jeszcze nie widzieliśmy.*” Nazwisko wspomnianego urzędnika nie zostało podane /wydruk z portalu (...)– k.10-14/.

W dalszej części testu odnoszącej się do osoby przewodniczącego (...) autor wskazał, iż „*pełnomocnikiem komitetu jest P.T., (...)*” oraz że wskazana partia chciała wystartować w wyborach do Sejmu jako komitet ogólnopolski, ale „*rejestracji odmówiło osiem okręgowych komisji, których uchwały sugerują fałszerstwa*” /wydruk z portalu (...) – k.10-14/.

W.F. powołując się na stanowisko wnioskodawcy podał, że zdaniem P.T. „*komisje wyborcze pracują nierzetelnie, a jego komitet został pokrzywdzony z powodu błędnie przypisanych fotokopii podpisów. – Zaskarżyliśmy uchwały ośmiu komisji, ale wątpliwości co do kserówek wystąpiły tylko w trzech. Pozostałe pięć to skargi dotyczące prawdziwej afery wyborczej (...), wadliwych danych w nowo utworzonym Centralnym Rejestrze Wyborców*” /wydruk z portalu (...) – k.10-14/.

Autor spornego artykułu przed jego publikacją kontaktował się z wnioskodawcą. Nie uzyskał on autoryzacji wypowiedzi od wnioskodawcy */wydruk korespondencji sms – k.25-26/*.

Powyższe ustalenia zostały dokonane w oparciu o przedstawione przez strony dokumenty, których prawdziwości nie było podstaw kwestionować. Istotna część okoliczności faktycznych była pomiędzy stronami niesporna, w tym opublikowanie przedmiotowego artykułu.

Sąd zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. 21, poz. 112 ze zm.), jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

W okolicznościach niniejszej sprawy uznać należy, że wniosek został złożony przez osobę czynnie legitymowaną. Zgodnie z treścią art. 111 § 1 kodeksu wyborczego legitymowanym do złożenia wniosku jest kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego. Przedmiotowy wniosek złożony został przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego (...), co niewątpliwie spełnia powyższe warunki.

W świetle powyżej przytoczonych przepisów, w zakresie legitymacji biernej, należy przyjąć, iż uczestnikiem w sporach wyborczych może być każdy podmiot rozpowszechniający materiały wyborcze, które zawierają nieprawdziwe, według twierdzeń wnioskodawcy, informacje. Przepisy nie zawężają tej legitymacji do kandydata startującego w wyborach czy pełnomocnika komitetu wyborczego, a zatem podmiotem legitymowanym biernie będzie każdy podmiot prowadzący agitację wyborczą, w tym także wydawca prasowy.

W tym miejscu należy zauważyć, że wskazany powyższej przepis art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy oprócz wymienionych bezpośrednio i wskazanych wprost możliwych form prowadzenia agitacji tj. przez materiały wyborcze, plakaty, ulotki i hasła wskazuje również na możliwość wystąpienia innych środków rozpowszechniania nieprawdziwych informacji poprzez użyte sformułowanie „inne formy prowadzenia agitacji wyborczej”. Powyższe nakazuje dokonywać interpretacji rozszerzającej przepisu w zakresie nośników informacji i możliwych sposobów dokonywania naruszeń.

Niewątpliwie treścią powołanego wyżej przepisu objęte są nie tylko standardowe „materiały wyborcze”, ale także „wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej”, w tym publikacje mogące mieć wpływ na wynik wyborów. W tym pojęciu mieszczą się także materiały prasowe, wypowiedzi radiowe, wywiady ale również artykuły prasowe.

Nie mniej jednak zawsze zasadniczym elementem jest cel danego zachowania, który musi mieć w ocenie Sądu charakter agitacyjny czyli zmierzać do pozyskania zwolenników lub zdyskredytowania innego kandydata lub ugrupowania w oczach wyborców. Sporny materiał w ocenie Sądu tych przesłanek nie spełniał.

Stosowanie do dyspozycji z art. 105 § 1 kodeksu wyborczego, agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie, do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego. Ponadto art. 109 kodeksu wyborczego przewiduje, iż materiałem wyborczym jest każdy, pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi wyborami.

Sąd podziela stanowisko wnioskodawcy, iż katalog materiałów wyborczych w rozumieniu przepisów kodeksu wyborczego nie musi ograniczać się wyłącznie do materiałów pochodzących od komitetów wyborczych. Istotnie przepisy w tym zakresie nie tworzą jakiegokolwiek katalogu, nie mniej jednak zawsze chodzi o to aby była to forma agitacji

wyborczej. Intencją ustawodawcy było objęcie kontrolą sądową w tym wyjątkowym, przyspieszonym trybie tylko szczególnej kategorii spraw związanych właśnie z wykluczeniem nierzetelnej, niedopuszczalnej agitacji. W żadnym razie nie chodzi o to, aby w postępowaniu w trybie wyborczym rozstrzygane były wszelkie sprawy dotyczące jakiegokolwiek wypowiedzi na temat kandydata czy komitetu wyborczego. Temu służą inne, odrębne instrumenty prawne, pozostające poza szczególnym trybem określonym dyspozycją art. 111 kodeksu wyborczego.

Sąd ma oczywiście świadomość, iż artykuł prasowy, zamieszczony w portalu internetowym jest powszechnie dostępny i stanowi na dużą skalę wykorzystywane przez ogół obywateli źródło pozyskiwania informacji. Niewątpliwie też kampania wyborcza powinna prowadzić do swobodnego i niezakłóconego uformowania się woli wyborców i podjęcia decyzji wyrażanej w akcie głosowania. Nie uzasadnia to jednak nieuprawnionego poddawania kontroli Sądu materiału, który nie nosi znamion agitacji. Treść spornego artykułu, zawarte w nim informacje potwierdzają stanowisko uczestnika, iż materiał ten był publikacją informacyjną, zawierającą się w cyklu publikacji na temat mniejszych (nie ogólnopolskich) komitetów wyborczych. Wnioskodawca, poza treścią artykułu, nie przedstawił jakichkolwiek dowodów na to, aby autor czy wydawca czynnie agitowali za lub przeciwko jakiemuś kandydatowi czy komitetowi wyborczemu. Tym bardziej, iż zgodzić się należy z okolicznością podnoszona przez uczestnika, iż dziennik (...) jest dziennikiem zajmującym się polityką i o polityce głównie piszącym.

Było to wystraszające do oddalenia wniosku. Jedynie zatem dodatkowo należy wskazać, iż nawet gdyby przyjąć, iż sporna publikacja poddana winna być kontroli w procesie wyborczym to i tak wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Analizując sporne fragmenty artykułu należy podkreślić, iż badaniu w trybie wyborczym podlegają jedynie konkretne informacje, które podlegają weryfikacji w kategorii prawda/ fałsz, co jednoznacznie wyklucza możliwość poddawania takiej kontroli wypowiedzi o charakterze ocennym.

W przekonaniu Sądu kwestionowane przez wnioskodawcę określenia „*P.T., (...)*” jak i przytoczona wypowiedź jednego z urzędników, jakoby „*Takiego skandalu przy rejestracji list wyborczych jeszcze nie widzieliśmy.*” Nie nadają się do weryfikacji pod względem prawdziwości, bowiem wyrażają jedynie opinię autora tekstu oraz wspomnianego w tekście urzędnika. Powyższe nie oznacza, że nie mają perjoratywnego wydźwięku na co wskazywał

wnioskodawca, jednak w sposób jednoznaczny wyklucza możliwość klasyfikowania ich jako agitacji prawda/fałsz w rozumieniu art. 105 § 1 kodeksu wyborczego.

Natomiast w odniesieniu do pozostałych dwóch kwestionowanych przez wnioskodawcę fragmentów artykułu, które w jego ocenie zawierały nieprawdziwe informacje dotyczące *odmówienia rejestracji przez osiem okręgowych komisji* oraz informacji dotyczącej zaskarżenia uchwał trzech z ośmiu komisji, z uwagi na wątpliwości co do kserówek poprzez usunięcie fragmentu *Nasi rozmówcy w strukturach temu zaprzeczają (...)*, wskazać należy na drugą z przesłanek uzyskania ochrony w trybie art. 111 kodeksu wyborczego czyli konieczność wykazania, że w materiale wyborczym posłużono się informacją nieprawdziwą.

Należy zaznaczyć, że również w zakresie wniosku złożonego w trybie wyborczym Sąd działa w oparciu o materiał dowodowy zaproponowany przez strony. Oznacza to, że wnioskodawca winien wykazać dowodowo nieprawdziwość kwestionowanych przez niego informacji. W niniejszej sprawie zaś P.T. nie przedstawił jakiegokolwiek materiału dowodowego deprecjonującego zawarte w spornym artykule informację. Do wniosku załączono jedynie wydruk spornej publikacji, wyciąg z księgi ewidencji partii politycznych SO w Warszawie oraz wydruk dotyczący rejestracji Komitetu Wyborczego (...) we wskazanych okręgach wyborczych. W żaden sposób nie wynika z tego skuteczne zakwestionowanie treści spornej publikacji. Nie jest rolą Sądu, nawet w tak szczególnym postępowaniu, poszukiwanie dowodów za stronę. Wnioskodawca powoływał się na fakt, iż np. informacje dotyczące odmowy zarejestrowania są ogólnie dostępne w BIP, nie wskazał jednakże nawet danych pozwalających na skonkretyzowanie tych komisji. Co więcej nawet fakt zarejestrowania wnioskującego komitetu nie oznacza, iż wcześniej takie uchwały komisji nie zapadły.

Zważywszy na powyższe zdaniem Sądu wnioskodawca nie wykazał dostatecznie, iż informacje zawarte w spornym artykule nie były prawdziwe, co i tak nie pozwalało na uwzględnienie wniosku i udzielenie ochrony w trybie art. 111 kodeksu wyborczego.

Z tych względów jedynie na marginesie wskazać należy na niewłaściwy sposób sformułowania żądanych przez wnioskodawcę środków ochrony. Po pierwsze wnioskodawca domaga się zamieszczenia w ramach tekstu przeprosin obszernego fragmentu uzasadnienia orzeczenia Sądu Najwyższego, którego treść nie przystaje w sposób właściwy do meritum stawianych zarzutów i treści spornej publikacji. Ponadto w ramach nakazania uczestnikowi

sprostowania informacji zawartych inkryminowanym materiale wnioskodawca żąda całkowitego ich usunięcia.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił wniosek jako niezasadny.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 520 § 3 k. p. c ustalając wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego (łącznie z opłatą) w kwocie 737 zł, na podstawie § 8 ust 1 pkt 2) w zw. z § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1935),

sędzia Agnieszka Bedyńska-Abramczyk